

Programma 1. Sociaal Domein

Maatschappelijk effect

- Inwoners nemen op een zo volledig en volwaardig mogelijke manier deel aan de samenleving.
- Inwoners zijn veerkrachtig. Dat wil zeggen: Inwoners zijn in staat om met veranderingen om te gaan, beschikken over de daartoe benodigde hulpbronnen, nemen hun verantwoordelijkheid, zijn (samen)redzaam en participeren naar vermogen.
- Inwoners kunnen delen in en bijdragen aan een goede kwaliteit van leven.
- Inwoners zijn op de hoogte van ontwikkelingen en mogelijkheden.
- De integrale toegang staat dicht bij onze inwoners, is duidelijk herkenbaar, laagdrempelig en heeft hun behoeften voorop staan. Inwoners krijgen antwoord op hun vraag.
- De privacy van inwoners is geborgd.
- Inwoners krijgen de ondersteuning die ze nodig hebben; niemand valt buiten de boot.
- Inwoners met een ondersteuningsbehoefte ervaren een optimale ondersteuning binnen beschikbare budgetten.
- Werkgevers worden optimaal bediend bij het invullen van vacatures en vragen over instrumenten die zij kunnen inzetten voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt.
- Inwoners hebben een gezonde levensstijl.
- Talenten worden optimaal ontwikkeld en benut.
- Inwoners hebben gelijke kansen om zich te ontwikkelen.
- Onderwijsruimten/ -gebouwen worden efficiënt gebruikt.

Verbonden partijen en samenwerkingspartners

Bij de realisatie van doelstellingen en effecten in het programma Sociaal Domein zijn de navolgende organisaties betrokken: Intergemeentelijke Sociale Dienst (ISD) Brabantse Wal, WVS-Groep, Stichting Samenwerken, GGD West-Brabant, Regionale Ambulance Voorziening (RAV) Brabant Midden-West-Noord, Regionaal Bureau Leerplicht, Veilig Thuis West-Brabant.

Wat hebben we besteed aan Programma 1. Sociaal Domein?

Bedragen in €	Primaire begroting 2021	Begrotings- wijzigingen 2021	Begroting 2021 (incl. wijziging)	Realisatie 2021	Verschil 2021
Baten	8.460.617	447.540	8.908.157	9.307.849	399.692
Lasten	-27.074.690	-1.115.382	-28.190.072	-28.002.365	187.707
Resultaat	-18.614.073	-667.842	-19.281.915	-18.694.516	587.399

1.1 Sociale veerkracht

Wat wilden we bereiken?

Inwoners participeren zo volledig en volwaardig mogelijk in de Woensdrechtse samenleving.

Welke maatregelen hoorden daar bij?

We zetten in op preventie en vroegsignalering en stimuleren daartoe de samenwerking tussen de partners in het voorliggend veld onderling.

Stand van zaken

Preventie en vroegsignalering loopt als een rode draad door alle projectplannen binnen het sociaal domein. Hoewel corona ook in 2021 nog vertraging heeft opgeleverd bij de implementatie van deze plannen, blijven preventie en vroegsignalering wel steeds het uitgangspunt en zullen we daar ook op in blijven zetten. Belangrijk daarbij is de samenwerking van partijen binnen de integrale toegang. In 2022 komt er een hernieuwde visie op preventie, waarbij we aanhaken bij de landelijke doelstellingen van het Preventieakkoord en de zogenaamde. POK-middelen. Eén van die doelstellingen is een betere samenwerking c.q. coördinatie van de partijen in de uitvoering als het gaat om de aanpak van meervoudige problematiek.

We zorgen ervoor dat onze partners in het sociaal domein een welzijnsaanbod ontwikkelen dat inspeelt op de daadwerkelijke behoefte per dorp, waardoor mensen in de gelegenheid gesteld worden langer zelfstandig te wonen.

Stand van zaken

Door onze partners in het voorliggend veld, zoals de BWI, MEE en WijZijn, te subsidiëren, kunnen zij een welzijnsaanbod ontwikkelen, afgestemd op de behoeften per dorp. We bevorderen de samenwerking van al deze partijen binnen de integrale toegang zodat de afstemming verbeterd wordt en dubbelingen worden voorkomen.

Wat hebben we daaraan besteed?

Bedragen in €	Primaire begroting 2021	Begrotings- wijzigingen 2021	Begroting 2021 (incl. wijziging)	Realisatie 2021	Verschil 2021
Baten	28.476	12.923	41.399	60.417	19.018
Lasten	-1.333.957	-74.865	-1.408.822	-1.348.975	59.847
Resultaat	-1.305.481	-61.942	-1.367.423	-1.288.558	78.865

Wat veroorzaakt het verschil?

De budgetten die onder Sociale Veerkracht vallen zijn hoofdzakelijk subsidies die volledig uitbetaald worden. Per ultimo 2021 resteert € 3.000 voor incidentele subsidies conform de Subsidieregeling eenmalige subsidies Woensdrecht. Op inburgering resteert €55.000. Dit is het gevolg van hogere Rijksbijdragen (€12.000) dan begroot. De resterende kosten voor het project inburgering zijn behandeld in de 1e begrotingswijziging ISD Brabantse Wal. Daar vielen de kosten van het project

inburgering weg tegen de inkomsten vanuit de subsidie van het Grens Informatiepunt (GIP), waardoor de ISD voor inburgering geen extra kosten in rekening heeft gebracht bij de gemeente Woensdrecht. Tot slot resteert er op het product Sociale Veerkracht €12.000, omdat als gevolg van corona minder innovatie-activiteiten zijn uitgevoerd.

1.2 Integrale toegang Sociaal Domein

Wat wilden we bereiken?

Inwoners weten zelf de weg te vinden naar de juiste zorg en ondersteuning. We helpen hen daarbij met slimme technologie en waar dit niet toereikend is met persoonlijke begeleiding.

Welke maatregelen hoorden daar bij?

We communiceren duidelijk aan inwoners met welke vragen (inhoudelijk) ze waar (fysiek) terecht kunnen.

Stand van zaken

We hebben in 2021 onze inwoners doorlopend geïnformeerd over de fysieke en digitale bereikbaarheid van onze dienstverlening op het gebied van Zorg en Ondersteuning.

We verbeteren de verbinding binnen de integrale toegang. Zowel tussen beleid en uitvoering, als tussen de deeldomeinen (voorliggend veld, Jeugd, Jeugdgezondheidszorg/onderwijs, Werk en inkomen en Wmo).

Stand van zaken

In 2021 heeft de samenwerking tussen alle partners in het Sociaal Domein een positieve impuls gehad, mede als gevolg van de inhuizing in het gemeentehuis. Als gevolg van de coronamaatregelen is elkaar fysiek te ontmoeten veelal niet mogelijk gebleken, waardoor nog niet alle verbeteringsmogelijkheden volledig zijn geëffectueerd.

We vereenvoudigen de toegang tot de geïndiceerde zorg en ondersteuning (maatwerkvoorzieningen), zodat inwoners zoveel mogelijk zelf kunnen beslissen en regelen. Wie dat niet kan, helpen we daarbij.

Stand van zaken

De doorontwikkeling van de toegang is in 2021 met name door de coronacrisis vertraagd. Het aantal informele cliëntondersteuners is in 2021 uitgebreid waardoor inwoners nog beter geholpen kunnen worden bij hun vragen over zorg en ondersteuning.

Wat hebben we daaraan besteed?

Bedragen in €	Primaire begroting 2021	Begrotings- wijzigingen 2021	Begroting 2021 (incl. wijziging)	Realisatie 2021	Vershil 2021
Baten	6.324	27.879	34.203	34.285	82
Lasten	-838.387	-105.579	-943.966	-1.337.720	-393.754
Resultaat	-832.063	-77.700	-909.763	-1.303.435	-393.672

Wat veroorzaakt het verschil?

Het tekort op dit product ontstaat voornamelijk door het afwaardering van de boekwaarde van het inmiddels gesloopte pand aan de Kromstraat 4.

1.3 Werk en inkomen

Wat wilden we bereiken?

Inwoners (met een afstand tot de arbeidsmarkt) hebben een beter perspectief op werk en grotere kansen op de arbeidsmarkt.

Welke maatregelen hoorden daar bij?

De ISD Brabantse Wal en het Werkcentrum dragen zorg voor een betere aansluiting tussen het cliëntenbestand en de vacatures waar personeelstekorten zijn.

Stand van zaken

Er is door de ISD o.a. via het Werkcentrum stevig ingezet op het begeleiden van bijstandsgerechtigden naar de arbeidsmarkt. Dit heeft tot het resultaat geleid dat het bijstandsbestand -ondanks de coronacrisis- is gedaald van 258 bijstandsgerechtigden in 2020 naar 249 bijstandsgerechtigden in december 2021. Dit is een daling van 9 bijstandsgerechtigden. Door corona zagen we veel instroom in de bijstand, maar de ISD wist te realiseren dat er steeds meer mensen uitstroomden dan instroomden. Ondanks dit mooie resultaat is er door corona minder ingezet op leerwerktrajecten van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Daarom maken we in 2022 een inhaalslag hierin. Tot slot is er ingezet op het versterken van de netwerksamenwerking tussen onderwijs, ondernemers en overheid.

De ISD Brabantse Wal wordt onderdeel van de integrale toegang sociaal domein zodat er meer samenhang, afstemming en uitwisseling is in de zorg- en dienstverlening waardoor interventies effectiever en efficiënter worden.

Stand van zaken

Sinds september 2021 zijn twee klantmanagers doelmatigheid onderdeel van de integrale toegang sociaal domein. Ook is er maandelijks een spreekuur van het Werkcentrum en grensinformatiepunt. Hierdoor kunnen klanten voortaan terecht in Woensdrecht voor afspraken met hun klantmanagers en hoeven ze hiervoor niet naar Bergen op Zoom te reizen. Daarnaast leidt dit tot meer afstemming en samenwerking met o.a. de Wmo en de BWI.

We werken in proeftuinen aan nieuwe, bij de verander(en)de doelgroep passende, vormen van activering. Dit doen we vanuit de ketensamenwerking tussen de ISD, Werkplein Hart van West-Brabant, WVS en de doorontwikkeling van de Stichting Samenwerken.

Stand van zaken

De proeftuinen vanuit de ketensamenwerking zijn -na een latere start door corona- van start gegaan. Stichting Samenwerken is geliquideerd. In plaats daarvan is een trajectbegeleider/jobcoach aangesteld bij de BWI. De trajectbegeleider zet in op activering van de zogenaamde C-doelgroep van het bijstandsbestand. Dit zijn inwoners met een grote afstand tot de arbeidsmarkt. Zij worden begeleid richting de arbeidsmarkt door met name de inzet van sociale activering, waarbij inwoners veelal bij lokale bedrijven aan de slag gaan onder begeleiding van de trajectbegeleider. We zien dat we door de inzet van een trajectbegeleider bij de BWI meer inwoners bereiken dan via Stichting Samenwerken.

Wat wilden we bereiken?

We zetten ons in om (de gevolgen van) armoede en schulden in de gemeente te voorkomen en terug te dringen, zodat inwoners zo volwaardig mogelijk kunnen deelnemen aan de samenleving.

Welke maatregelen hoorden daar bij?

We blijven inzetten op de bekendheid, toegankelijkheid en het gebruik van armoederegelingen.

Stand van zaken

Via de Woensdrechtse Bode en social media heeft de gemeente Woensdrecht regelmatig ingezet op het vergroten van de bekendheid van de minimaregelingen. Dit doen we zoveel mogelijk op strategische momenten. Zo is er rond november ingezet op de bekendheid van de collectieve zorgverzekering voor de minima. We zien in de cijfers terug dat het gebruik van deze regeling met 20 deelnemers is toegenomen ten opzichte van 2020. Van 355 deelnemers naar 375 deelnemers.

Wij stimuleren een integrale samenwerking tussen en met onze partners, zodat armoede- en schuldenproblematiek in samenhang met overige levensdomeinen wordt aangepakt.

Stand van zaken

Vanuit de gemeente Woensdrecht zijn in 2021 diverse structurele overlegtafels georganiseerd om armoede- en schuldenproblematiek in samenhang met andere levensdomeinen en samen met onze partners op te pakken. Indien er sprake was van multiproblematiek, is het instrument regietafel ingezet. Hierbij wordt onder leiding van de gemeente een gezamenlijk plan van aanpak opgesteld met de inwoner en alle benodigde hulpverleners.

Wij zetten in op effectieve vroegsignalering. Dit wil zeggen dat we tijdig en proactief actie ondernemen, mede aan de hand van signalen van partners, voordat problemen escaleren.

Stand van zaken

De aanpak vroegsignalering van schulden is doorontwikkeld n.a.v. de wijziging van de Wet gemeentelijke schuldhelpverlening. In 2021 hebben we ruim 40 convenanten met partijen getekend om gegevens van betalingsachterstanden met ons te delen. Dit met zowel landelijke partijen zoals zorgverzekeraars en energieleveranciers als met lokale partijen zoals de woningstichtingen, particuliere verhuurders en het waterbedrijf. Om al de signalen efficiënt en privacyproof te ontvangen en te behandelen is een digitaal systeem aanschaf. De doorontwikkeling van de aanpak vroegsignalering heeft ertoe geleid dat er meer inwoners met beginnende betalingsachterstanden zijn bereikt dan voorgaande jaren. In het tweede half jaar van 2021, na afsluiting van de convenanten, waren dit 153 inwoners met betalingsachterstanden. Deze inwoners zijn benaderd met een hulpaanbod. Op deze manier konden we voorkomen dat kleine betalingsachterstanden uitgroeiden tot problematische schulden met aanverwante problematiek zoals huisuitzettingen, afsluiting van water en/of energie en instroom in de wanbetalersregeling van de zorgverzekering.

Wat wilden we bereiken?

Per 2021 voldoet gemeente Woensdrecht aan de taken zoals beschreven in de nieuwe Wet Inburgering 2021.

Welke maatregelen hoorden daar bij?

We creëren een compleet inburgeringsaanbod, waarin integraliteit op het gebied van inburgering, participatie en het bredere sociaal domein geborgd is.

Stand van zaken

In 2021 is in samenwerking met de ISD Brabantse Wal, de gemeente Bergen op Zoom en de gemeente Steenberghe ingezet op implementatie van de nieuwe Wet Inburgering. Door de gemeenteraden zijn een verordening en beleidskaders vastgesteld met daarin de doelstellingen voor het nieuwe inburgeringsbeleid. De nieuwe taken inburgering zijn belegd bij de ISD. De benodigde begrotingswijziging ISD volgt in 2022. Binnen de ISD zijn werkprocessen opgesteld, waarbij participatie en inburgering integraal worden opgepakt. Ook wordt waar nodig de koppeling gemaakt met andere beleidsterreinen zoals gezondheid, Wmo en Jeugd. De maatschappelijke begeleiding en het participatieverklaringstraject blijven lokaal georganiseerd en zijn belegd bij de Brede Welzijnsinstelling Woensdrecht (BWI). Via een inkooptraject zijn Nederlandse taallessen ingekocht bij Echt Nederlands voor de B1-route en de Z-route. De inkoop van de onderwijsroute op niveau van West-Brabant heeft vertraging opgelopen door landelijke financiële problemen. Per april 2022 zal dit inkooptraject worden afgerond.

Wat hebben we daaraan besteed?

Bedragen in €	Primaire begroting 2021	Begrotings- wijzigingen 2021	Begroting 2021 (incl. wijziging)	Realisatie 2021	Vershil 2021
Baten	6.262.727	384.624	6.647.351	7.049.006	401.655
Lasten	-9.388.528	-281.168	-9.669.696	-9.783.112	-113.416
Resultaat	-3.125.801	103.456	-3.022.345	-2.734.106	288.239

Wat veroorzaakt het verschil?

Het product Werk en Inkomen sluit met een positief resultaat van €288.239.

Dit bedrag is hoofdzakelijk te verklaren vanuit een overschot op het BUIG-budget van €103.000. Dit budget is bedoeld om de bijstandsuitkeringen te betalen. Als gevolg van corona werd een toename verwacht van de bijstandsuitkeringen. Dit is niet gebeurd. Het aantal bijstandsuitkeringen is zelfs met 9 uitkeringen afgenomen ten opzichte van 2020. Ook op het gebied van schulden werden extra aanvragen verwacht als gevolg van corona. Ook deze toename heeft niet plaatsgevonden als gevolg van de steunmaatregelen van het Rijk en de preventieve inzet vanuit de gemeente. Hierdoor is er op schuldhelpverlening een positief resultaat van €23.600. Op het participatiebudget is een overschot voor €42.000 door beperkte inzet van re-integratie trajecten als gevolg van corona. Door positief resultaat van de WVS hebben we op dit product een overschot van €40.000. Hetzelfde geldt ook voor de ISD (€ 5.339) Doordat er minder inzet nodig was dan begroot op de Sociaal Medische Indicatie (SMI) kinderopvang resteert er een bedrag van €19.000. Op het lokale armoedebeleid is een positief

resultaat geboekt van €15.000. Dit wordt veroorzaakt doordat het Noodfonds beperkt is ingezet. Met betrekking tot uitvoering kwijtscheldingsbeleid is er een tekort van € 19.000. Tot slot hebben we vanuit het Rijk met de meicirculaire €52.300 extra inkomsten ontvangen op het product integratie uitkering sociaal domein Participatiewet. Daarnaast hebben we wat meevallers binnen dit product van ongeveer € 7.000.

1.4 Maatschappelijke ondersteuning

Wat wilden we bereiken?

Het aanbod van zorg en ondersteuning sluit aan op de behoeften van onze inwoners en de beoogde resultaten worden behaald. De geleverde inzet is effectief, efficiënt en van goede kwaliteit.

Welke maatregelen hoorden daar bij?

We dragen zorg voor het implementeren van de wetswijziging Resultaatgericht Indiceren en passen het huidige werkproces hierop aan in samenwerking met onze zorgpartners.

Stand van zaken

In 2021 zou de wetswijziging Resultaatgericht Indiceren worden vastgesteld door het parlement. Echter is dit nog niet gebeurd. Hierdoor hebben we onze huidige werkprocessen nog niet hierop kunnen aanpassen. Desondanks hebben we niet stilgezeten, en zijn we in 2021 reeds van start gegaan met het evalueren van onze huidige beleidsregels, verordening en werkprocessen. Dit zullen we in 2022 voortzetten.

We zetten in op doorontwikkeling van het huidige ondersteuningsaanbod middels het project Effectievere en Efficiëntere Wmo in samenwerking met onze zorgpartners.

Stand van zaken

Naar aanleiding van de doorontwikkeling van ons huidige ondersteuningsaanbod, hebben we twee nieuwe producten toegevoegd aan de resultaatovereenkomsten Huishoudelijke Ondersteuning en Begeleiding. Deze producten zijn tot stand gekomen in overleg met onze Wmo-zorgaanbieders en zorgen ervoor dat ons huidige ondersteuningsaanbod nog beter aansluit op de hulpvraag van onze inwoner.

Het product "Huishoudelijke Ondersteuning Start" is een aanvulling op het reeds bestaande aanbod in huishoudelijke ondersteuning. Het behelst het periodiek, maar niet wekelijks, ondersteunen bij en het overnemen van die activiteiten op het gebied van het verzorgen van het huishouden, en is bedoeld voor inwoners die gedeeltelijk niet in staat zijn om zelf, of met behulp van de omgeving, deze activiteiten in het huishouden te ondernemen.

Het product "Begeleiding Waakvlam" is toegevoegd omdat zowel Zorgaanbieders als Wmo-consulenten signaleren dat de stap vanuit het maatwerk naar het voorliggend veld voor (substantiële) groep cliënten te groot is. Het is bedoeld voor Wmo-klanten die minder ondersteuning nodig hebben dan vier uur per vier weken. Het gaat in de regel om klanten die één keer in de drie of vier werken een gesprek hebben met hun zorgaanbieder. Of klanten waarbij de ondersteuningsbehoefte minimaal is, en er eens in de zoveel tijd op oproep van de klant een de-escalerend gesprek nodig is waarna de klant zelfstandig vooruit kan.

Wat wilden we bereiken?

Inwoners nemen zo volwaardig mogelijk deel aan de samenleving, zoveel mogelijk binnen de eigen leefomgeving.

Welke maatregelen hoorden daar bij?

Door een goed aanbod van faciliteiten en zorg en ondersteuning, worden mensen in de gelegenheid gesteld langer zelfstandig te wonen.

Stand van zaken

Op basis van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 zijn gemeenten verantwoordelijk voor de maatschappelijke ondersteuning van zelfstandig thuiswonende mensen die beperkt kunnen participeren. Hieronder valt onder andere het bieden van (huishoudelijke) ondersteuning en van begeleiding. In 2021 hebben we de overeenkomsten voor de uitvoering van deze voorzieningen verlengd met een periode van twee jaar. Daarbij hebben we ons ondersteuningsaanbod grondig geëvalueerd en besloten het huidige aanbod uit te breiden door het toevoegen van twee nieuwe producten aan onze resultaatovereenkomsten.

We stimuleren en faciliteren maatschappelijke initiatieven en staan open voor uitdagingen op het gebied van Right to Challenge.

Stand van zaken

We ondersteunen en moedigen maatschappelijke initiatieven aan door ieder initiatief als maatwerk te behandelen en te bekijken waar de behoeften liggen. Daarnaast staan we open voor eenieder die denkt dat gemeentelijke taken efficiënter of beter gedaan kunnen worden.

Wat wilden we bereiken?

De centrumgemeentetaak Beschermd Wonen is tijdig geïmplementeerd op basis van het 'Plan van Aanpak 2020' dat samen met zes gemeenten van de regio West-Brabant West is opgesteld én het in 2019 gesloten akkoord tussen VNG en Rijk.

Stand van zaken

De afschaffing van de centrumgemeenteconstructie is door het Rijk verschoven van 1 januari 2020 naar 1 januari 2021. Hier is regionaal de planning op aangepast.

Welke maatregelen hoorden daar bij?

We dragen in samenwerking met de zes gemeenten van de regio West-Brabant West zorg voor de implementatie van de centrumgemeentetaak Beschermd Wonen. Vanaf 2022 zijn gemeenten zelf verantwoordelijk voor de indicaties beschermd wonen.

Stand van zaken

In aanloop naar de doordecentralisatie in 2022, hebben de gemeenten zich voornamelijk bezig gehouden met het scholen/inwerken van eigen consulenten zodat zij zelf in staat zijn de indicatie te stellen voor Beschermd wonen. Zodra de hele transitie is afgerond moet elke gemeente dit namelijk zelf kunnen. Voor de gemeente Woensdrecht gaat het om 5 tot 10 cliënten op jaarbasis. Naast de instroom van inwoners richting Beschermd wonen stromen er natuurlijk ook mensen uit. Mocht iemand uitstromen richting de gemeente Woensdrecht dan is er nu ook een consulent van de gemeente Woensdrecht bij betrokken. Er is sprake van een warme overdracht.

Naast het zelf indiceren is men bezig geweest met het opzetten van een monitoring. Uitgezocht is wat men over deze doelgroep en zorgaanbieders wil monitoren. Dit komt nagenoeg overeen met de informatie die je als gemeente wenst te hebben bij de andere maatwerkvoorzieningen hulp bij het huishouden, begeleiding en dagbesteding.

Wat hebben we daaraan besteed?

Bedragen in €	Primaire begroting 2021	Begrotings- wijzigingen 2021	Begroting 2021 (incl. wijziging)	Realisatie 2021	Vershil 2021
Baten	195.348	-23.848	171.500	186.217	14.717
Lasten	-6.073.810	-163.757	-6.237.567	-5.994.840	242.727
Resultaat	-5.878.462	-187.605	-6.066.067	-5.808.623	257.444

Wat veroorzaakt het verschil?

De jaarrekening 2021 laat op 1.4 Maatschappelijke Ondersteuning laat een positief resultaat zien van afgerond € 257.000

WMO-huishoudelijke ondersteuning:

Op het subproduct Huishoudelijke Ondersteuning bedraagt het overschot (per saldo) € 4.000. Dit geringe overschot wordt veroorzaakt door een hogere opbrengsten aan eigen bijdragen (€ 21.000) en een financiële meevaller aan administratievergoeding (€ 8.000). Hiertegenover staan extra uitgaven voor huishoudelijke ondersteuning in natura en extra uitgaven op PGB huishoudelijke ondersteuning (€ 25.000) als gevolg van een stijging in het aantal cliënten dat gebruik heeft gemaakt van huishoudelijke ondersteuning.

WMO-Hulpmiddelen, Vervoer en Woonvoorzieningen:

Op het subproduct WMO Hulpmiddelen, vervoer en woonvoorzieningen bedraagt het overschot (per saldo) € 13.000. De tegenvallers op de opbrengst leges voor de GPK (- € 7.000), op woonvoorzieningen (- € 31.000), op individuele vervoersvoorzieningen (- € 14.000) en op scootmobielen (- € 50.000) vallen binnen het subproduct volledig weg tegen de besparing op rolstoelen (€ 31.000) en de besparing op collectief vervoer (€ 84.000).

WMO begeleiding 'Zorg in Natura':

Per saldo sluit het subproduct WMO-begeleiding 'Zorg in Natura' met een tekort van € 26.000. Dit tekort ontstaat enerzijds door een tekort van € 85.000 op individuele begeleiding en € 17.000 op niet-rolstoel vervoer naar en van groepsbegeleiding. Op de posten begeleiding groep, kortdurend verblijf

en rolstoelvervoer naar en van groepsbegeleiding voorzien we daarentegen een overschot van respectievelijk € 38.000, € 30.000 en € 6.000 en op de bedrijfsvoering een gering overschot van € 2.000.

Opvang en beschermd wonen Wmo:

Opvang en beschermd wonen Wmo is sprake van een overschot van bijna € 64.000. Dit wordt veroorzaakt door investeringskrediet van € 25.000 waar nog geen gelden voor zijn uitgegeven. Voor 2021 is betreft ambulantisering GGZ rekening gehouden met €23.000. Hiervan is niets afgerekend. Daarnaast is €10.600 van het overschot op deze post te verklaren door een teruggave bijdrage Veilig Thuis. Op diverse kleinere posten resteert in totaal € 5.400.

Wet Maatschappelijke Ondersteuning:

Er is sprake van een overschot van € 83.000 op Wet Maatschappelijke Ondersteuning. Dit overschot bestaat grotendeels (ruim € 54.000) uit overgebleven budget voor het project Dorpsgericht werken (Verbeterplan integrale toegang sociaal domein). In 2020 is gestart met de uitvoering van dit project. Echter heeft het project vertraging opgelopen door corona, waardoor er in 2021 geen uitgaven of investeringen zijn gedaan. In 2022 zal het Verbeterplan Integrale Toegang Sociaal Domein worden geactualiseerd.

Daarnaast is het jaarlijks beschikbaar gestelde budget à € 14.500 voor vergoeding van activiteiten en presentiegelden voor leden van de Wmo Adviesraad in 2021 eenmalig niet uitgekeerd. Naar aanleiding van de coronacrisis, was een beperkt deel van de beschikbaar gestelde middelen in 2020 benut door de Wmo Adviesraad. Het restant van 2020 bleek in de loop van 2021 voldoende om ook de kosten voor 2021 te dekken. Het bedrag zoals opgenomen in de begroting voor 2021 is daarom eenmalig niet uitgekeerd. Op de post 'Collectieve preventie GGZ' resteert een bedrag van € 5.000. Daarnaast resteert op een aantal 'bedrijfsvoeringsposten' een bedrag van circa € 9.500 omdat minder gebruik hoefde te worden gemaakt van geormerkte gelden uit circulaire's.

Algemene voorzieningen Wmo en Jeugd:

Het overschot van € 13.000 wordt verklaard door extra budget wat was gereserveerd voor mogelijke extra kosten om het Mantelzorgcompliment corona-proof te kunnen uitreiken. Doordat de uitreiking weer op de reguliere wijze heeft kunnen plaatsvinden, is het extra budget voor 2021 niet benut.

PGB WMO begeleiding:

In 2021 zien we een daling in het aantal cliënten met een PGB-begeleiding. We realiseren daardoor een overschot van € 106.000. In zijn algemeenheid kan worden gesteld dat het overschot op dit subproduct het effect is van het beleid om meer zorg in natura te verlenen in plaats van het toekennen van PGB's.

1.5 Zorg voor Jeugd

Wat wilden we bereiken?

Het aanbod van zorg en ondersteuning sluit aan op de behoeften van onze inwoners en de beoogde resultaten worden behaald. De geleverde inzet is effectief, efficiënt en van goede kwaliteit.

Welke maatregelen hoorden daar bij?

We monitoren de resultaten van het beleid door kwaliteit, cliënttevredenheid en kosten te meten. Op basis hiervan sturen we bij waar nodig.

Stand van zaken

Vanuit het GRIP dashboard heeft de gemeente Woensdrecht inzicht in de cijfers betreffende de jeugdhulp. Deze cijfers worden gebruikt om bij te sturen op en het schrijven van beleid. De kwaliteitsmonitor is gereed en data wordt aangeleverd. Echter de data is nog niet volwassen genoeg (minimaal 40% respons) om te kijken wat de data nu precies zegt.

We verstevigen de samenwerking tussen partijen die lichte jeugdzorg bieden. Op het gebied van de complexe jeugdzorg, heeft het intensiveren van de samenwerking reeds tot positieve resultaten geleid.

Stand van zaken

Vanwege ziekteverzuim bij zorgaanbieders zijn er wachtlijsten ontstaan en is de prioriteit gelegd bij het helpen van de jeugdigen. Dit punt wordt in 2022 terug opgepakt.

Wat wilden we bereiken?

We hebben de ondersteuningsvraag reeds in een vroeg stadium in beeld. Daarmee voorkomen we de noodzaak van zwaardere zorg en ondersteuning zoveel mogelijk en neemt de druk op (zware) maatwerkvoorzieningen af.

Welke maatregelen hoorden daar bij?

In 2020 zijn we gestart met het organiseren van een spreekuur door een jeugdverpleegkundige bij een huisartsenpraktijk om de samenwerking met de huisartsen te verstevigen. In 2021 organiseren we dit binnen alle huisartsenpraktijken in de gemeente.

Stand van zaken

Vanwege de extra drukte die corona met zich meebracht bij zowel jeugdverpleegkundige en huisartsen is het niet gelukt om een spreekuur bij elke huisartsenpraktijk in te richten. In 2022 wordt in overleg met de huisartsen bekeken wat de beste aansluiting is tussen Team Jeugd en de huisartsenpraktijken.

In 2021 versterken we de veiligheidsteams om te voorkomen dat een kindbeschermsmaatregel noodzakelijk is. We streven naar kortere doorlooptijden tot een maatregel, minder onnodige inzet van zorg en een klantvriendelijker traject voor de cliënt.

Stand van zaken

Factoren van buitenaf, zoals wachtlijsten bij ketenpartners zoals Gecertificeerde Instellingen, Raad voor de Kinderbescherming en Veilig Thuis, hebben de samenwerking in de veiligheidsteams bemoeilijkt. Onze Jeugdprofessionals hebben hierdoor in sommige situaties langer dan gewoonlijk zorg en ondersteuning verleend aan deze gezinnen om zicht op veiligheid te houden.

Wat wilden we bereiken?

De regie over jeugdzorg ligt in de eerste plaats bij de jeugdigen en ouders zelf.

Welke maatregelen hoorden daar bij?

De jeugdprofessionals maken ouders er bewust van wat ze op eigen kracht kunnen.

Stand van zaken

De jeugdprofessionals onderzoeken samen met ouders en hun netwerk wat deze zelf kunnen oppakken.

We ontwikkelen een kwaliteitsmeting, waarin jeugdigen en ouders hun ervaringen met zorgaanbieders, jeugdprofessionals en jeugdbeschermers kunnen beoordelen. Dit kan ouders en jeugdigen helpen bij het maken van keuzes voor zorg.

Stand van zaken

De jeugdhulpregio West-Brabant West is koploper op het gebied van het ontwikkelen van een Kwaliteitsmonitor. De Kwaliteitsmonitor is gereed. Hiermee monitoren we de resultaten van het beleid door kwaliteit en cliënttevredenheid te meten. De monitor wordt gevuld met informatie (data) afkomstig van ouders en cliënten. Bij een input van meer dan 40% is sprake van representatieve data die als stuurinformatie kan worden gebruikt. Het responseniveau van 40% wordt nog niet gehaald. Ingezet wordt op het vergroten van de response. Hiervoor zijn extra middelen beschikbaar gesteld voor de jaren 2022 en 2023 om de datasturing verder te ontwikkelen.

Wat hebben we daaraan besteed?

Bedragen in €	Primaire begroting 2021	Begrotings- wijzigingen 2021	Begroting 2021 (incl. wijziging)	Realisatie 2021	Vershil 2021
Baten	1.549.299	32.410	1.581.709	1.583.239	1.530
Lasten	-5.825.402	-430.036	-6.255.438	-6.079.906	175.532
Resultaat	-4.276.103	-397.626	-4.673.729	-4.496.667	177.062

Wat veroorzaakt het verschil?

De jaarrekening 2021 laat op 1.5 Zorg voor Jeugd een positief resultaat zien van afgerond € 177.000

Het positieve saldo op dit product is grotendeels toe te schrijven aan extra middelen die de gemeente Woensdrecht heeft ontvangen van € 417.000. Hiervan is een bedrag van € 43.000 in 2021 uitgegeven. Het restant staat gereserveerd voor uitgaven aan opdrachten die gekoppeld zijn om de knelpunten in Jeugdzorglandschap op te lossen.

Daarnaast zijn de posten voor Persoonsgebondenbudget en Veilig Thuis positief uitgevallen voor in totaal € 30.000

Onlangs hebben we de voorlopige eindafrekening JeugdzorgPlus ontvangen waarin aangegeven is dat de gemeente Woensdrecht een bedrag terugontvangt waardoor het tekort minder groot is dan verwacht, namelijk € 24.000. Het afgelopen jaar is door JeugdzorgPlus instelling Almata hard gewerkt aan het voorkomen van een JeugdzorgPlus plaatsing door te kijken of er alternatieven zijn die beter bij de jeugdhulpvraag van de jeugdige past. Dit heeft geresulteerd in minder verbruik van JeugdzorgPlus door jeugdigen waarvoor de gemeente Woensdrecht verantwoordelijk is in het tweede gedeelte van het jaar 2021.

Op de individuele voorzieningen natura jeugd en veiligheid, reclassering en opvang jeugd hebben we een overschrijding op het budget. Voor individuele voorzieningen natura jeugd overschrijden we het bedrag met € 143.000. We proberen altijd een zo goed mogelijk inschatting te maken op basis van het verbruik van het jaar daarvoor. Echter door corona is de complexiteit van de jeugdhulpvraag de afgelopen maanden toegenomen.

De Landelijke Transitie Arrangementen vallen onder de post veiligheid, reclassering en opvang jeugd. In tegenstelling tot de individuele voorzieningen natura jeugd heeft een gemeente minder zicht op de Landelijke Transitie Arrangementen waarbij de verwijzing vaak door een jeugdarts wordt gedaan. In het laatste kwartaal zijn er facturen voor de Landelijke Transitie Arrangementen, die niet waren voorzien, waardoor er een overschrijding is ontstaan op deze post van € 60.000.

1.6 Gezondheid

Wat wilden we bereiken?

We zetten ons samen met partners en andere gemeenten in om de gezondheid van de inwoners te beschermen, bewaken en bevorderen.

Welke maatregelen hoorden daar bij?

We zetten in op activiteiten ter bevordering van de psychische gezondheid (waaronder preventie van depressie en eenzaamheid).

Stand van zaken

Hoewel een aantal activiteiten, zoals de Huiskamers, in 2021 geen doorgang konden vinden vanwege corona, zijn er in 2021 wel activiteiten geweest ter bevordering van de psychische gezondheid. Vaak was dit individueel of in kleinere groepen (vanwege corona) en veelal buiten. De activiteiten vonden plaats vanuit een extra aangevraagde activiteit middels een actiekaart, of vanuit de reguliere werkzaamheden BWI.

We zetten in op activiteiten ter bevordering van een gezonde leefstijl en vitaliteit (waaronder het voorkomen en verminderen van overgewicht, roken, (schadelijk) alcoholgebruik en drugs).

Stand van zaken

Corona heeft ervoor gezorgd dat er weinig tot geen mogelijkheden waren om voorlichtingen te geven. De voorlichting die gegeven is was veelal op straat, ook in samenwerking met Kentron (over middelengebruik).

Wat hebben we daaraan besteed?

Bedragen in €	Primaire begroting 2021	Begrotings- wijzigingen 2021	Begroting 2021 (incl. wijziging)	Realisatie 2021	Vershil 2021
Baten	0	0	0	5.000	5.000
Lasten	-922.469	-21.600	-944.069	-913.527	30.542
Resultaat	-922.469	-21.600	-944.069	-908.527	35.542

Wat veroorzaakt het verschil?

Op het subproduct Jeugdgezondheidszorg is sprake van een positief saldo van circa € 11.000. Dit heeft te maken met een stagnatie in de groei van het aantal kinderen van 0-4 jaar en doordat er minder themabijeenkomsten en babycafés zijn ingezet dan begroot door de coronamaatregelen.

Op het subproduct Subsidiering gezondheidszorg is sprake van een positief saldo van € 24.000. Dit wordt grotendeels veroorzaakt door een overschot op de Wet Kinderopvang (Wko) inspecties, doordat een Wet Kinderopvang offerte altijd een inschatting is van de uit te voeren inspecties en ten gevolge van andere personele inzet bij de GGD door corona. Daarnaast hebben we bedrag terugontvangen van

GGD in verband met 'doorschuif' BTW. Verder is er eenmalig van de Regionale Ambulancevoorziening (RAV) een bedrag ontvangen voor versterking van het AED netwerk.

1.7 Onderwijs

Wat wilden we bereiken?

We versterken de verbinding tussen onderwijs en jeugdhulp.

Welke maatregelen hoorden daar bij?

We onderzoeken welke onderwijszorgarrangementen in het regulier onderwijs nodig zijn en waar nodig passen we ons stelsel hierop aan.

Stand van zaken

De prioriteiten bij het onderwijs hebben het afgelopen jaar voornamelijk gelegen op het schakelen bij het opschalen en afschalen van de coronamaatregelen, de daarbij opgelopen achterstanden en het lerarentekort. Gemeenten zijn in overleg met het onderwijs wat wij kunnen betekenen vanuit het Nationaal Programma Onderwijs. Hierdoor zijn er nog geen onderwijszorgarrangementen voor het regulier onderwijs onderzocht.

We werken samen met de samenwerkingsverbanden passend onderwijs om zorg in onderwijstijd voor het speciaal onderwijs te organiseren door middel van het draaien van pilots binnen de jeugdhulpregio West-Brabant West.

Stand van zaken

In 2021 zijn we gestart met 2 pilots zorg in onderwijstijd voor de leeftijdscategorie voortgezet onderwijs.

Plein 3, de eerste pilot, richt zich op jeugdigen die zijn uitgevallen op school en door extreme gedragsproblemen of problematische schoolverloop niet meer op school terecht kunnen. Plein 3 biedt een integraal dagprogramma van onderwijs, zorg en arbeidsparticipatie om jeugdigen weer een perspectief naar onderwijs of een baan te geven.

Daarnaast is er een pilot gestart op het Aventurijncollege. Deze pilot heeft een preventief karakter door vroegtijdige inzet van lichte jeugdhulp. Hierdoor willen we uitval in het onderwijs voorkomen. Zijn jeugdigen wel uitgevallen op school, dan kan deze pilot helpen bij weer terug in het schoolritme te komen. Beide pilots lopen nog door in 2022

Wat wilden we bereiken?

We voorkomen achterstanden en kansenongelijkheid.

Welke maatregelen hoorden daar bij?

Als een van de 16 gemeenten binnen het Regionaal Bureau Leren (RBL) werken we mee aan het stimuleren en behalen van startkwalificaties door jongeren en het begeleiden van kwetsbare jongeren zonder startkwalificatie naar kansrijkere posities.

Stand van zaken

Via de Regionaal Educatieve Agenda, het samenwerkingsverband Voortgezet Onderwijs en ook via het Regionaal Bureau Leren worden activiteiten opgestart die ertoe bijdragen dat jongeren ondersteund worden in het behalen van een startkwalificatie. De aansluiting van het onderwijs naar de arbeidsmarkt wordt met name door het Regionaal Bureau Leren opgepakt.

Samen met verschillende partners investeren we in een doorlopende ontwikkel- en leerlijn 0-23 jaar (VVE, OAB, volwasseneducatie).

Stand van zaken

In samenwerking met het To-Taalhuis, de Bibliotheek en door middel van de uitvoering van het vastgestelde VVE beleid, de LEA en de REA werken we aan de doorgaande ontwikkel- en leerlijn. Vanuit het VVE beleid zijn er diverse overlegvormen gestart, zoals bijvoorbeeld het DOPO (Directie Overleg Primair Onderwijs). Door de lijnen zo kort mogelijk te houden en elkaar weten te vinden, ligt er een goede basis voor een doorlopende ontwikkel- en leerlijn. Vanwege de korte lijnen en het kleinschalige karakter van onze gemeente leidt het VVE beleid ook vaak tot aanmelding van mensen bij de volwasseneducatie. Onder leiding van een docent van het ROC zijn er thans twee klasjes geformeerd.

We blijven inzetten op de bestrijding van laaggeletterdheid door het verhogen van de basisvaardigheden (taal, rekenen en digitale vaardigheden) van onze inwoners.

Stand van zaken

De aanpak van laaggeletterdheid wordt door het To-Taalhuis in samenwerking met diverse lokale aanbieders (o.a. de Bibliotheek) verder doorontwikkeld. De laagdrempelige manier van werken bij het To-Taalhuis leidt ertoe dat er steeds meer mensen gebruik maken van deze voorziening. Er zijn inmiddels meerdere taalklassen geformeerd door het To-Taalhuis, die begeleid worden door docenten van Curio. Ook 2021 heeft zich voor een groot deel laten leiden door corona. Dit heeft tot gevolg gehad dat veel lessen digitaal gegeven moesten worden. Het aantal deelnemers is echter nagenoeg gelijk gebleven. Door het vraaggericht en op maat werken laat het To-Taalhuis zien dat zij fungeert als een spin in het (taal)web.

Wat wilden we bereiken?

De onderwijshuisvesting voldoet aan de behoefte. Ruimten en gebouwen worden efficiënt gebruikt.

Welke maatregelen hoorden daar bij?

We geven uitvoering aan het Integraal Huisvestings Plan (in 2021 betekent dat: vernieuwbouw De Meulenridders en actualisatie IHP op basis van actuele leerlingprognoses).

Stand van zaken

Vanuit het IHP zijn er in 2021 een aantal projecten opgepakt:

- IKC in Woensdrecht (dit project bevindt zich in de aanbestedingsfase)
- Meulenridders Ossendrecht (hier is in 2021 een keuze gemaakt voor een scenario en dit wordt in 2022 verder uitgewerkt)
- Bij De Boemerang is het wachten op een gezamenlijk plan van aanpak (vanuit SOM en LPS) voor de verbetering van het binnenklimaat
- Bij Ste. Marie in Huijbergen is een businesscase opgesteld voor nieuwbouw en vernieuwbouw. Hier moet nog een definitieve keuze in gemaakt worden.

De actualisatie van het IHP zal plaatsvinden in 2022.

Wat hebben we daaraan besteed?

Bedragen in €	Primaire begroting 2021	Begrotings- wijzigingen 2021	Begroting 2021 (incl. wijziging)	Realisatie 2021	Verschil 2021
Baten	418.443	13.552	431.995	389.686	-42.309
Lasten	-2.692.137	-38.377	-2.730.514	-2.544.285	186.229
Resultaat	-2.273.694	-24.825	-2.298.519	-2.154.600	143.919

Wat veroorzaakt het verschil?

Het verschil van afgerond € 144.000 is voor een groot deel als volgt te verklaren:

Onderwijshuisvesting: Het overschot hierop is ongeveer € 70.000. Dit bedrag gaat over niet gerealiseerde kapitaallasten omdat de geplande investeringen voor de basisscholen de Boemerang en 't Paviljoen (voorheen de Meulenridders) niet in 2021 zijn gerealiseerd.

Bewegingsonderwijs: Het overschot op dit onderdeel ad € 14.000 heeft vooral te maken met het minder gebruik van de gymnastiekaccommodaties vanwege de verplichte corona-maatregelen, waaronder het tijdelijk niet mogen sporten.

Leerlingenvervoer: Het overschot op deze post van ruim € 25.000 is te verklaren doordat er minder geld is uitgegeven voor het vervoer van schoolkinderen als gevolg van corona. Vervoerders zijn gedeeltelijk gecompenseerd voor niet gereden ritten.

Peuteropvang: Het overschot op deze post van € 25.000 is te verklaren omdat geraamde frictiekosten (als gevolg van samenvoeging peuterspeelzaal en kinderopvang) niet meer behoefde te worden uitbetaald.

Daarnaast hebben we wat meevallers binnen dit product van ongeveer € 10.000.

1.8 Indicatoren

BBV- en lokale beleidsindicatoren

Met ingang van de programmabegroting 2020 zijn de verplichte BBV-indicatoren aangevuld met een aantal lokale indicatoren.

BBV-Indicatoren		Gemeente Woensdrecht			Grootteklasse < 25.000 inwoners			Geheel Nederland		
		2019	2020	2021	2019	2020	2021	2019	2020	2021
1	Bijstandsuitkeringen	199,0	243,0	181,6	190,0	250,0	178,2	374,0	467,0	349,5
2	Lopende re-integratievoorzieningen	66,3	51,7		148,5	148,9		207,0	202,0	
3	Wmo-cliënten met een maatwerkarrangement	75,0	80,0	-	56,0	62,0	-	68,0	70,0	-
4	Kinderen in armoede	5,0%	4,0%	-	4,0%	4,0%	-	6,0%	6,0%	-
5	Voortijdige schoolverlaters totaal (VO + MBO)	2,8%	1,8%	-	1,5%	1,3%	-	2,0%	1,7%	-
6	Absoluut verzuim leerplichtige leerlingen	9,4	6,3	-	1,7	2,5	-	2,4	2,7	-
7	Relatief verzuim leerplichtige leerlingen	18,0	-	-	19,0	-	-	26,0	-	-
8	Jongeren met jeugdhulp	9,7%	8,5%	11,7%	9,4%	9,3%	9,6%	10,6%	10,3%	10,5%
9	Jongeren met jeugdreclassering	0,4%	0,6%	-	0,4%	0,4%	-	0,4%	0,4%	-
10	Jongeren met jeugdbescherming	1,6%	1,3%	-	1,1%	1,1%	-	1,2%	1,2%	-
Lokale indicatoren		2019	2020	2021						
11	Tevredenheid met WMO-ondersteuning	90,0%	89,0%	-						
12	Inzet van maatwerkvoorzieningen	1650	1927	1620						
13	Huishoudens met laag inkomen	-	-	-						

Legenda indicatoren:

1. Het aantal personen met een uitkering op grond van de Participatiewet (per 10.000 inwoners vanaf 18 jaar). *Bron: CBS - Participatiewet.*
2. Het aantal re-integratievoorzieningen per 10.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar. *Bron: CBS - Re-integratietrajecten.* Voorheen werd het aantal re-integratievoorzieningen per 1.000 inwoners van 15-64 jaar weergegeven; nu staan alleen de cijfers per 1.000 inwoners van 15-64 jaar op "Waar staat je gemeente" vermeld.
3. Aantal per 1.000 inwoners in de betreffende bevolkingsgroep. Een maatwerkarrangement is een vorm van specialistische ondersteuning binnen het kader van de Wmo. Voor de Wmo-gegevens geldt dat het referentiegemiddelde gebaseerd is op 329 deelnemende gemeenten. *Bron: CBS - Monitor Sociaal Domein WMO.*
4. Percentage kinderen tot 18 jaar dat in een gezin leeft dat van een bijstandsuitkering moet rondkomen. *Bron: CBS - Jeugd.*
5. Het percentage van het totaal aantal leerlingen van het VO en MBO (12-23 jaar) dat voortijdig, dat wil zeggen zonder startkwalificatie, het onderwijs verlaat. De periodeaanduiding "2020" staat voor schooljaar "2019/2020". *Bron: DUO/Ingrado.*
6. Het aantal leerplichtige en/of kwalificatieplichtige jongeren dat niet op een school of instelling staat ingeschreven (per 1.000 leerplichtigen). De periodeaanduiding "2020" staat voor schooljaar "2019/2020". *Bron: DUO/Ingrado.* Woensdrecht geeft een vertekend beeld ten aanzien van verzuimcijfers vanwege de registratiesystematiek voor kinderen die in België onderwijs genieten en voor kinderen die onderwijs bij Almata volgen.

7. Het aantal jongeren dat wel op een school staat ingeschreven, maar gedurende een bepaalde tijd de lessen/praktijk verzuimt (per 1.000 leerplichtigen). Ook veelvuldig te laat komen kan hiertoe worden gerekend. De periodeaanduiding "2020" staat voor schooljaar "2019/2020". *Bron: DUO/Ingrado*. Woensdrecht geeft een vertekend beeld ten aanzien van verzuimcijfers vanwege de registratiesystematiek voor kinderen die in België onderwijs genieten en voor kinderen die onderwijs bij Almata volgen.
8. Het percentage jongeren tot 18 jaar met jeugdhulp ten opzichte van alle jongeren tot 18 jaar. *Bron: CBS - Jeugd*.
9. Het percentage jongeren (12-23 jaar) met een jeugdreclasseringsmaatregel ten opzichte van alle jongeren (12-23 jaar). *Bron: CBS - Jeugd*.
10. Jongeren met jeugdbescherming betreft jongeren tot 18 jaar die op enig moment in de verslagperiode een maatregel door de rechter dwingend opgelegd hebben gekregen. *Bron: CBS - Jeugd*.
11. De mate waarin cliënten tevreden zijn over de ondersteuning die zij van de gemeente Woensdrecht ontvangen op het gebied van WMO. Het percentage geeft weer in welke mate men het eens is met de volgende stelling: 'De ondersteuning die ik krijg past bij mijn hulpvraag'. *Bron: wettelijk cliëntonderzoek*.
12. Totaal aantal afgegeven indicaties maatwerkvoorzieningen Jeugdhulp en WMO. *Bron: Suite4SociaalDomein*.
13. Percentage huishoudens met een laag inkomen ten opzichte van totaal aantal huishoudens van de gemeente. Huishoudens behoren tot de categorie 'laag inkomen' indien het gestandaardiseerd besteedbaar huishoudensinkomen, exclusief gebonden uitkeringen, lager is dan de 'lage-inkomensgrens' van het CBS. Daarbij worden verschillende grenzen gehanteerd naar gelang het type huishouden. *Bron: CBS*. De meest recente gegevens voor deze indicator betreffen 2016 en zijn om die reden niet in bovenstaande tabel opgenomen. In 2016 was het percentage 5,4%.

